

Prof. dr hab. n. med. Wojciech Hagner
Katedra i Klinika Rehabilitacji
Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

14.05.2015
DZIEKAN
Wydział Lekarski Uniwersyteckiego
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
Bydgoszcz, 03.05.2015 r.
Prof. dr hab. n. med. Jurek Olszawski

O C E N A

Pracy doktorskiej mgr Sławomira Gałęckiego p.t. „Aktywność fizyczna wśród uczniów z wadami postawy ze szkół gimnazjalnych powiatu konińskiego”.

Do oceny otrzymałem pracę zawierającą 268 stron. Uzupełnieniem tekstu są 96 rycin i 130 tabel, załącznik ze spisem rycin i tabel, wzór karty badania, formularz świadomej zgody pacjenta na udział w badaniu oraz zgodę Komisji Bioetycznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi numer RNN/783/12/KB z dnia 20.11.2012r.

Na stronach 229 - 241 autor przedstawił piśmiennictwo uwzględnione w pracy w ilości 180 pozycji piśmiennictwa (w tym 51 pozycji w języku angielskim i 129 pozycji w języku polskim).

1. Znaczenie tematu.

Według WHO postawa ciała jest wyrazem indywidualnego stanu psychicznego i fizycznego człowieka, oraz wyraża wydolność równowagi napięcia mięśniowego, koordynacji nerwowo-mięśniowej oraz wydolności zmysłu kinetycznego.

Postawą ciała nazywamy także ukształtowanie ciała i położenia poszczególnych jego odcinków względem siebie. Postawa ciała jest też nawykiem ruchowym i jest jednym ze wskaźników prawidłowego rozwoju dziecka oraz statycznej i dynamicznej sprawności ciała. Postawa ciała zmienia się przez całe życie, lecz największym zmianom ulega jednak w okresie wzrostowym.

W rzeczywistości, w której żyjemy możemy zaobserwować stale rosnącą liczbę dzieci z wadami postawy. Według Kasperczyka stwierdza się je prawie u 30 % dzieci i młodzieży naszego kraju.

Autor pracy podjął zatem problematykę o dużym znaczeniu społecznym, wykazując przy tym znaczne doświadczenie praktyczne oraz znajomość potrzeb w zakresie rehabilitacji i leczenia wad postawy u dzieci.

2. Konstrukcja pracy.

Wszystkie rozdziały pracy są powiązane w sposób logiczny i przekonywujący z celem jaki ustalił autor rozprawy. Konstrukcja pracy odpowiada w pełni wymogom pracy doktorskiej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 września 2011 r, (rozdział 1, par. 6.3).

3. Treść pracy.

Celem pracy badawczej podjętej przez doktoranta była analiza rodzaju i częstości występowania wad postawy u dzieci przy określonej aktywności fizycznej lub jej braku.

Cele dodatkowe pracy obejmowały:

- oznaczenie danych socjo demograficznych
- ocenę postawy ciała i jej wad
- ocenę stanu mięśniowego, ruchomości kręgosłupa i długości kończyn
- analizę prowadzonego trybu życia oraz aktywności fizycznej

Przedstawiony materiał kliniczny obejmował 400 osób w tym 222 dziewczynki i 178 chłopców ze szkół gimnazjalnych powiatu konińskiego. U każdego dziecka wykonywano badanie obejmujące: „kartę badania”, formularz punktowej oceny postawy ciała wg. Kasperczyka, testy sprawdzające stan i napięcie poszczególnych mięśni (test ścienny Degi, test Tomasa, test Patricka, test Mennella, objaw Trendelenburga, objaw Duchenne'a, test Otto-Wurma, test Schobera, test Thomayera oraz długości względne i bezwzględne kończyn dolnych). Dodatkowo autor opisywał kwestionariusz opisujący: wzrost, wagę ciała, stwierdzone wady postawy, prowadzony tryb życia i aktywności fizycznej, sposób spędzania czasu wolnego oraz danych socjodemograficznych. Na podstawie zebranych danych autor obliczał „Wskaźnik Rohrera”

Uzyskane wyniki poddano analizie statystycznej z wykorzystaniem pakietu Microsoft Office Excel 2010 oraz SPSS 9.0. Zastosowano testy istotności Chi kwadrat Persona, współczynnik kontyngencji oraz test V-Kramera. Jako poziom istotności przyjęto wartość $p < 0,05$.

Na podstawie uzyskanych wyników i po przeprowadzeniu rozległej dyskusji autor sformułował 7 wniosków końcowych.

Na przeprowadzenie badań autor uzyskał zgodę Komisji Bioetycznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi Nr RNN/ 787/ 12/KB z dnia 20.11 2012 r.

4. Metodyka i organizacja badań.

Oceniając metodologiczną stronę pracy mgr Sławomira Gałęckiego należy wziąć pod uwagę kilka elementów, gdyż zastosowana w pracy metoda i ocena wyników wymagała:

- A. Doboru i przeprowadzenia charakterystyki materiału badawczego - materiał badawczy jest wystarczająco liczny. Charakterystyka materiału badawczego została przeprowadzona prawidłowo.
- B. Opracowania metodyki badania – metodyka badań z punktu klinicznego nie budzi zastrzeżeń.

- C. Dokonanie statystycznego zestawienia i opracowania wyników badań – przyjęta przez autora rozprawy metoda przedstawiania wyników badań jest w pełni zrozumiała i łatwa do analizy statystycznej.
- D. Analiza wyników badań – zasadniczo nie budzi zastrzeżeń. Autor dokonał wnikliwej analizy wyników klinicznych. Ocenę wyników oparł na ogólnie przyjętych kryteriach. Wnioski wypływające z wyników badań, sformułowane są poprawnie.

5. Wartość i zalety pracy.

Istotną wartością pracy doktorskiej mgr Sławomira Gałęckiego jest podjęcie samego tematu stanowiącego ważny problem kliniczny. Wyniki badań oparte na obiektywnych parametrach są bardzo przydatne dla lekarzy ortopedów, rehabilitantów, pediatrów i fizjoterapeutów zajmujących się problematyką leczenia wad postawy u dzieci. Powyższe badania stanowią zatem uzupełnienie i nowe spojrzenie na pośredni wpływ aktywności fizycznej na zmniejszenie ilości wad postawy u dzieci.

6. Uwagi dyskusyjne.

Mankamentem jest nie uwzględnienie w metodyce badawczej zasad **Evidence Base Medicine (EBM)**. Brak grupy odniesienia, randomizacji i ślepej próby, umniejsza wartość naukową pracy.

Rozprawa doktorska przedstawiona mi do oceny jest bardzo rozległa i zawiera wiele elementów które można by skrócić. Zwyczajowo przyjmuje się prace doktorskie o objętości około 150 stron.

Wynotowane w obowiązku recenzenta usterki, które odnoszą się do pracy pana mgr Sławomira Gałęckiego nie umniejszają jednak istotnej wartości pracy, tak pod względem naukowym jak i praktycznym.

7. Opinia końcowa.

Przeprowadzone przez pana mgr Sławomira Gałęckiego badania, wnoszą nowe aspekty leczenia rehabilitacyjnego, zwłaszcza w zakresie wpływu aktywności fizycznej na zmniejszenie wad postawy u dzieci.

Pracę doktorską mgr Sławomira Gałęckiego pod tytułem „Aktywność fizyczna wśród uczniów z wadami postawy ze szkół gimnazjalnych powiatu konińskiego”, oceniam jako wartościową.

Praca odpowiada wymogom jakie stawia się pracom doktorskim, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 września 2011 r. (rozdział 1, par. 6.3).

Wnoszę do Wysokiej Rady Wydziału Wojskowo-Lekarskiego, Uniwersytetu Medycznego w Łodzi o dopuszczenie doktoranta do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

4197601 Prof. dr hab. n. med. Wojciech Hagner
SPECJALISTA
ortopedii i chirurgii urazowej,
rehabilitacji i medycyny sportowej
Bydgoszcz, ul. Karpacka 43A/15